

Otvorena knjiga



Beograd 2018.

Copyright © Zoran Petrović, 2018  
Copyright © za ovo izdanje Otvorena knjiga, 2018

Sva prava zadržana uključujući pravo na reprodukciju  
u bilo kom obliku u celosti ili delimično.

ISBN 978-86-7674-291-2

ZORAN PETROVIĆ  
PRAZNIK  
ZVERI  
NEZVANI GOST

Beograd 2018.

*Mojim roditeljima i mom sinu*

*„Prošlost je scenario koji neprestano ispisujemo iznova.“*

Majkl Murkok

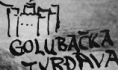
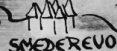
1371 - 1476.



UGARSKA

TRANSILVA

HRVATSKA



SRBIJA



KOSOVO

OSMANLIJSKO  
KRALJEVINA  
BOSNA



ni ja

# PRAZNIK ZVERI

NEZVANI GOST

## MOLDAVIJA

SIGIȘOARA

MANASTIR BIEREAN

BRASOV

LOMANS

ZAMAK POENARI

MANASTIR DEALU

KINDIU KULA

OSINJAK

FARGARAS

TRGOVIȘTE

REKA JALOMICA

ȘUMA ZIMBRI NEAGRA

## VLAȘKA

VLDIR

DUNAV

DURDU

DOBRUJA

SVELIȘTE  
SVELOG  
JOLANA  
KASLIJANA

KONSTLANCA

CRNO

MORE

JARNA

SOZOPOLJE

# CARSTVO

JEDRENE

JEZEVOA

DRAMA





# PROLOG

## Neispunjeno obećanje

*1899, London, Sent Lionards Teras 17*

Plameni jezici iz kamina oblizivali su gasnu lampu na pisaćem stolu u uglu sobe, kao da žele da joj pozajme malo svog sjaja i udahnu joj život, ali svojim odblescima na njenom peskiranom staklu i mesinganom postolju samo su razigravali senke po licu čoveka koji je tu sedeo.

Te večeri san mu nije hteo pod kapke. Drveni zidni sat već je uveliko žvakao ponoć kada je ušao u svoju radnu sobu. Nešto kasnije, dok je po ko zna koji put u mastionici osvežavao svoje pero od iridijuma, gasna svetiljka je utrнула, a žučkasto hartiju pod njegovim sredovečnim prstima nije naselilo niti jedno slovo. Nedokučiva mijazma nemira praznila mu je svest, ispijala misli i trunila ideje. Reči nisu htele iz njega.

Prohladni povetarac razlio je po prostoriji teške mirise Temze i uzneo do prvog sprata topot kočije po kaldrmi, pomešan sa glasnim ženskim smehom i svađom pijanaca. Ustao je da zatvori vrata terase i zastao na trenutak, uživajući u lelujavim fenjernim obrisima grada na površini reke, koja se stapala sa nebeskom prostirkom od crnog

somota. Kada se okrenuo da raspali vatru u kaminu, prozorska okna zazvečaje urlikom kakav nikada ranije nije čuo.

„Ljudi su zveri, eto šta su!“, skoro da je povikao, ispustivši žarač i odmahujući glavom vratio se za radni sto.

Tek što je u mastilo još jednom umočio metalni vrh pisala i spustio ga na papir, niz vrat mu pretrčaše žmarci, a krv nestade iz obraza. Namah posta svestan da su posle onog vriska svi ostali zvukovi uminuli. Svi osim potmulog dobovanja po tavanu ili samom krovu kuće; nije bio siguran. Odmah zatim povetarac nanovo ispuni prostoriju i zavesa na prozorima terase se podiže i spusti. Bio je siguran da je vrata zatvorio i to naglas izgovori. U isti tren, dok je reči prevaljivao preko usana, nije mogao da se otrgne utisku da ih je još neko čuo. Više nije bio sam, osećao je prisustvo. Neko ga je gledao. Bio je tu, između vrata od terase i dvokrilnog ormana, gotovo da je nazirao obrise u polumraku. Posegnuo je za dodatnim izvorom svetla, kada dva oka, kao znak upozorenja, zasijaše ka njemu i stakleni deo kerozinske lampe rasprsnu se po podu uz snažan tresak.

„Gospode!“ Prekrstio se, ali nije imao snage da ustane.

Pred njim je stajao visok muškarac lica lišenog emocija i dugačke kostobelne kose, koja je na svetlosti kamina izgledala kao bela vatra. Bio je obučen u dvodelni kožni oklop boje pečenog katrana i usirene krvi, istovetnog kolorita kao i njegove oči. Sa ramena, gotovo do poda, spuštao mu se crni plašt.

„Hajde da se ne vređamo...“, šaputao je ironiju posetilac.

„Slu... slušajte“, stezao je čovek rukonaslone fotelje, „u ormanu iza vas je sef. Uzmite sve i idite, molim vas...“

Šapat belokosog pretvorio se u metalno krkljanje. „Rekoh, da se ne vređamo, Abrahame, a ti me sada i razbojnikom nazivaš? Nisam došao po tvoj novac.“

„Zašto ste ovde i kako... Mi... Mi se poznajemo?“

„Nisam ni sumnjao da ćeš me zaboraviti posle skoro pola veka, ali da se baš ničega ne sećaš to je, kako bih rekao... uvredljivo“, govorio je visoki neznanac prilazeći.

Kada je bio veoma blizu čoveka, ispred sobe se začuše koraci i tanani ženski vokal:

„*Abi! Abi dušo! Kakva je to buka, je li sve u redu?*“

Belokosi zaškrguta, vazduh oko njega zatitra crnilom i on se u trenu stvori pored vrata. Ispružio je koščatu šaku ka bravi koja je počela da se drmusa levo-desno.

„*Abrahame! Zašto si se zaključao?!*“

Neznanac zakorači u mračni ugao iza vrata. Pre nego što je povukao ruku i dozvolio da se otvore, pomakao je plašt u stranu taman toliko da mu vatra obasja dugačku oštricu za pojasom i podigao kažiprst ispred usana.

U sobu upade majušna žena u beloj spavaćici sa kapicom za spavanje.

„Šta se dešava?!“, glasić je dobijao na volumenu dok je klizila pogledom od otvorene terase, preko krhotina lampe na podu do muževljevog unezverenog lica.

„Ništa, Flo... oborio sam lampu. Oprosti što sam te probudio, vrati se u postelju, molim te.“

„Sa kime si razgovarao?“ Počela je da se osvrće po sobi, krajičkom oka i dalje merkajući muža. „Čula sam još nekoga. Koga imaš ovde?“

„Bog s tobom, ženo“. Odmahnuo je obema rukama. „Idi, spavaj i...“ Nije uspeo da završi rečenicu niti da učini bilo šta.

Užasutoj ženi pogled je bio prikovan za crvenkaste beonjače u uglu. Nije stigla ni da krikne jer joj je neznanac već obavio dugačke prste oko vrata.

„*Dormu 'nu*“, izgovorio je i dodirnuo joj čelo, a ona u isti mah klonu. Prihvatilo ju je ispod struka i spustio na sofu.

„Šta ste joj učinili?“, stegao je pesnice Abraham i krenuo ka neznancu.

Belokosi je uperio prst u njega.

„Ne čini ništa što posle ne možeš raščiniti! Sa njom je sve u redu... spava. Sutra se ničega neće sećati.“

„Ko ste vi, gospodine, i hoćete li mi reći zašto ste ovde?“

„Ah, avanzovao sam od razbojnika do gospodina u samo nekoliko minuta. Dobro opažanje, Abrahame, nema šta“. Uglovi usana mu zatitraše nagoveštajem osmeha. Duboko je udahnuo, pa nastavio: „Pre

dve godine, podstaknut sećanjima iz detinjstva, napisao si roman u kome si izneo neke pojedinosti o mojoj vrsti. Pojedinosti koje nisu istinite...“

„Vašoj vrsti?“

„Upravo tako. Pored toga, složićeš se sa mnom da nije u redu da pišeš o nama, a da nas, takoreći, nikada nisi upoznao. Vreme kada si bio bolestan se ne računa.“

„Zaista ne znam o čemu govorite, gospodine. Bio sam veoma bolestan samo kao dete. Imao sam šarlah, ali jedne večeri svi simptomi su neobjašnjivo nestali i...“

„Neobjašnjivo, ha!“ Belokosi pljesnu dlanom o dlan i unese se čoveku u lice. „Upravo o tome govorim... Oboleo si od šarlaha, kako ga sada zovu. Tada je to stanje u medicini bilo poznato kao crvena groznica. Kada si napunio sedam godina, izlečio sam te.“

„Govorite koješta! Lečio me je prijatelj porodice, dobri doktor Helsing. Vas nikada u životu nisam video.“

„Nisi, Abrahame, u pravu si. U životu me nisi video, video si me u smrti!“

Abraham se bezglasno spusti u stolicu, ne odvajajući pogled od neznanca koji značajno povisi metalni glas:

„Moje ime je Elrik O' Melni i neživ sam skoro šest vekova. One noći kada te je bolest dovela do granica ovoga sveta izlečio sam te svojom krvlju.“

Abraham zaroza čelo. „Hoćete reći da ste vampir?“

„Upir, Abrahame, upir... vrhovna vampirska vrsta.“

„Vamp... Upir, koji može ući u kuću nepozvan?“

„Čist mit je da ne možemo“, kazao je Elrik, odmahnuvši rukom.

„Upir koji se služi nožem?“ Abraham nije odustajao sa pitanjima, iako mu je svakim novim knedla u grlu postajala sve veća.

„Naravno... Nakon preobražaja, svi novostvoreni upiri uče se baratanju dugačkim i kratkim oštricama, jeziku naše vrste i lovu...“

„Uči ih ko?“

„Glasordo... Glasordo' Ka'j Linga. Vrhovni podučavalac jezika, borbenih veština i lova na ljude.“

„Molim vas da napustite moju kuću”, zadrhtao je glas piscu. „Ako vam je namera bila da me uplašite i dodate mi još sedih, verujte, uspele ste.“

„Razmisli!“, zarežao je Elrik. „Da li je moguće da se baš ničega ne sećaš?“

„Čega bih, pobogu, trebalo da se setim? I kako? Pa imao sam samo sedam godina!“

„Ta noć nije bila mnogo drugačija od ove.“ Elrik se zagledao kroz prozor, oživljavajući slike prošlosti. „Suva, prohladna. Groznica te trese jače nego ikada, ali majka ti ipak pada u san“. Značajno klimnu glavom ka Abrahamovoj ženi na sofi. „Sedim ti pored uzglavlja i vidim da ćeš nas zauvek napustiti. Iz podlaktice cedim kapi svoje nežive, ali lekovite krvi. Nije ti odmah bilo bolje, pa ostajem uz tebe i pričam ti o svom životu, smrti i neživotu.“

Abraham se na te reči nevoljno stresao.

„Mislio sam da zbog visoke temperature nisi u stanju da me pažljivo slušaš, ali tada se budiš iz groznice i govoriš da nikada nisi čuo nešto tako fantastično. Obećavaš da ćeš moje reči pretočiti u knjigu. Obećavaš, Abrahame! Nakon nešto više od četrdeset godina, ti knjigu zaista pišeš, ali u njoj niti ima mene, niti smo prikazani u pravoj tami! Zbog toga želim da ispraviš grešku. Upirska vrsta zaslužuje više, Abrahame. Predstavi nas onakvima kakvi jesmo – oruđa zla i predatori, a ne izopačene aristokrate željne pažnje!“

„Vi...“ Lice čoveka bilo je belje od Elrikove kose. „Vi ste beloglavi demon za koga me je majka godinama ubeđivala da je plod moje bujne mašte i snova u grozničnom bunilu.... Ali kako ste mogli da očekujete da ću se setiti vaših priča? Pa bio sam samo dete, bolesno dete!“

„Nisi ti tek koje dete... Ti si Abraham O’Donel, iz...“

„To nije moje prezime, već...“, prekinuo ga je Abraham, ali belokosi samo povisi ton:

„Jeste tvoje, po majci... Ti si Abraham O’Donel iz klana O’Donel sa Gorskih pašnjaka, od Zelenroga. Tvoj klan, pobratim je mojih O’Melnija i žilama nam teče bratska krv, Abrahame. Naši stari vekovima su se borili zajedno, a onda kada mi je u Guborogu bilo najteže,

jedan tvoj predak mi je pomogao da ugledam svetlost. *In hoc signo vinces*, govorio je, i ja zaista videh Njegov znak... U početku sam živeo poštujući te reči. One su činile srž kodeksa pomoću koga sam istrajavao... a onda sam upoznao nju i zarad lude ljubavi i kletve zakleo joj se na vernost, njoj i Sauerima od Elca. Zauvek sam se odrekao Svetlosti i Svevišnjeg. Skoro pet vekova kasnije, kada je do mene stigla vest da je jedan O'Donel u nevolji, bila je moja dužnost i čast da te nađem i pomognem ti kako umem.”

„Zelenrog? Guborog? Opet se igrate umom ovog, sada već više umornog nego preplašenog čoveka, gospodine O'Melni”. Abraham na tren sklopi oči.

Kada ih je otvorio, Elrikove zakrvavljene beonjače i ucrnjene vene oko očiju pulsirale su mu tik uz lice. Abraham silovito utisnu leđa u fotelju:

„Ti se poigravaš, rođače”, zasikta belokosi. „Poigravaš se mojim živcima, a veruj mi, imali su vekove da se prilično istanje. Jednom sam uzvratilo klansku uslugu i održao te u životu. Tu obavezu više nemam.”

„Šta tačno želite od mene, Elriče?”

„Želim da održiš obećanje koje si mi dao kao dete.”

„Trenutno sam u poslu. Radim na jednoj pozorišnoj predstavi i ako biste došli za koji mesec...”

Elrik pogledom odmeri prazan list hartije na stolu pored njih i prvi put se glasno nasmeja.

„S obzirom na to da ti ovako dobro ide pisanje te predstave, mislim da će ona morati da sačeka. Uostalom, imamo samo ovu noć.”

Abraham zausti novo pitanje, ali iskošene obrve i naborano čelo belokosog upira ga obeshrabriše.

„Zamackaj pisaljku i veseli se, Abrahame rođače”, govorio je Elrik, spuštajući se u fotelju preko puta pisca. „Noćas ćemo ti i ja beležiti istoriju, a svet će naučiti toliko toga. Pre svega, saznaće istinu o upirima... a zatim i priče o vlaškim, turskim i srpskim vladarima i junacima. I ono najvažnije, Abrahame. Saznaće kako je sve počelo...”

# 1. PRVOKLETNIK

*1330, Guborog, Sveto rimsko carstvo,  
(današnja severna Nemačka)*

Mirijada crno-belih krila, zategnuta preko neba poput najfinije čipke kurtizana, zaklanjala je sunce iznad Guboroga.

Nekada davno, još u vreme Progona učenih ljudi sa juga na sever i doba izgradnje Pozne kule, grad je postao simbol napretka i znanja. Kako je vreme prolazilo, a vitezovi Slovoljublja se osamljivali i sve više povlačili među knjige i drevne spise, veće su im bile i potrebe za ovozemaljskim uživanjima jer poznato je da što je čovek učeniji, složenije su mu duhovne, ali i telesne potrebe. Zbog toga je trgovcima sa svih strana sveta Guborog u putne mape bio ucrtan najcrnjim, neizbrisivim mastilom okeanskih hobotsipa i nikada nije zaobilažen. Za mnoge bio je konačno odredište, pa je ubrzo, od uboge građevine nalik kuli i improvizovanim kolibama - spavaonicama meštara, naseobina postala najveći grad severne carevine. Nikle su zidine, postavljena je gradska uprava, organizovana narodna milicija, sazidane su škole i lečilišta, a tržnice sa raznovrskom ponudom mogle su se nadmetati sa onima u samom Rimu.

Za sve to je svakako trebalo novca, ali u njemu meštri Guboroga nisu oskudevali. Imućni i viđeniji ljudi iz svih delova znanog sveta

upravo su kod njih dolazili po lek ili mudar savet. Time se iznova potvrdila narodna izreka da: *tamo gde trgovina cveta, zemlja je zlatnicima nađubrena*. Međutim, na nesreću čestitih žitelja i starosedelaca, potvrdila se još jedna: *moljci se na plamen lepe, a hulje na zlato*. Nisu prošla ni tri ljudska veka i grad je iz simbola napretka i nauke, postao prestonica bluda i kriminala. Stecište polusveta ogrezlog u razvrat i nasilje, mesto u kome su se preko korumpirane i dekadentne esencije grada, mogle ispuniti najmračnije želje i zadovoljiti izopačenosti najcrnijih duša.

Najviša kula u centru prkosila je crno-belim *galubovima*, kao da će se svakog časa zabosti u koprenu koju je jato stvaralo na nebu. Sa ponosom je nosila naziv Pozna, jer su meštari već dostizali pozne godine, kada pročitaju tek mali deo knjiga koje se u njoj nalaze.

Na najvišem balkonu ovog bastiona znanja i mudrosti, stajale su dve prilike. Jedna sijajući crnilom nečistih misli, a druga pokajnički spuštene glave, ogrnuta sumorom.

„I ptice su uzbuđene na dan Iskušenja“, gotovo umilno promrlja crvenokosa žena, lepog lica, ali teško odredljivih godina.

„Znam da ću se kad-tad pokajati što pristadoh na ovu ludost“, lomio je prste proćelavi čovek srednjeg rasta u tamnoljubičastoj odori i naramenicama boje starog zlata, znamenjem koje je govorilo da je život posvetio alhemiji i okultnom.

„Da bi se pokajao, meštare, potrebno je da veruješ u nešto više od svilenog sukna na sebi i ženskog međunožja pod sobom“. Žena mu dugačkim, crno obojenim noktom pređe po obodu ušne školjke. On samo na tren zadrhta, pa odstupi kostrešeci guste obrve.

„Prekini“, gotovo da je uzviknuo, a onda unizi glas do šapata. „U Poznoj kuli takve reči i prošaptane odzvanjaju jače nego urlici gorskih kurjaka tvoje postojbine.“ Promeškoltio se i zategao zlatnovezni kaiš ispod nabreklog stomaka. „Znam ja vrlo dobro da mi je duša grešna od prvog trenutka kada sam podlegao tvoj... magiji, i dozvolio ti da koristiš Veliku knjigoteku, ali ovo traje već celu godinu. Zaista je čudo da ništa do sada nije procurelo do vlasti.“